

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Żyznowski (przewodniczący)

SSN Maria Grzelka (sprawozdawca)

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa "Ś." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
przeciwko P.L., M.S. i A.F.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 grudnia 2006 r.,

zażalenia pozwanego M.S.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 23 sierpnia 2006 r., sygn. akt [...],

1. odrzuca zażalenie w części dotyczącej sprostowania

oznaczenia strony pozwanej,

2. uchyla zaskarżone postanowienie w części obejmującej

odrzućcie zażalenia.

Uzasadnienie

Nakazem zapłaty z dnia 12 października 2005 r. wydanym w postępowaniu nakazowym Sąd Okręgowy w K. nakazał pozwanym P.L., M.S., M.B. i A.F. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą „E.” Spółka Cywilna, aby zapłacili solidarnie powódce „Ś.” Spółce z o. o. kwotę 558.132,02 złotych z odsetkami ustawowymi, szczegółowo wymienionymi i kosztami procesu. Zarzuty od powyższego nakazu zapłaty wnieśli pozwani P.L., M.S. i A.F. Pozwana M.B., której nakaz zapłaty został doręczony w dniu 17 października 2005 r. (k – 33) nie wniosła zarzutów. W stosunku do tej pozwanej Sąd Okręgowy w dniu 10 stycznia 2006 r. stwierdził prawomocność nakazu zapłaty (k – 185). W postępowaniu wywołanym wniesieniem zarzutów pozwani M.S. i A.F. działali przez pełnomocnika procesowego w osobie współpozwanego P.L. (k – 18, 181). Na trzy pierwsze terminy rozprawy wyznaczone na 31 stycznia 2006, 23 lutego 2006 r. i 11 kwietnia 2006 r. zostali zawiadomieni pozwani P.L., M.S. i A.F., natomiast o kolejnym terminie rozprawy wyznaczonym na dzień 9 maja 2006 r. została zawiadomiona także M.B. (k – 247). Jak wynika z protokołów rozprawy z dnia 11 kwietnia 2006 r. i z dnia 9 maja 2006 r. Sąd Okręgowy kontynuował postępowanie, m.in., przeciwko M.B. uznając, że M.B. pozostaje uczestnikiem toczącego się postępowania i jest reprezentowana przez pełnomocnika w osobie pozwanego P.L. (k – 40, 249). Na rozprawie w dniu 9 maja 2006 r. stawający pełnomocnik powoda radca prawny J.S. i pełnomocnik P.L. zawarli ugodę, mocą której pozwani zobowiązali się zapłacić powodowi kwotę 500.000,- złotych na zaspokojenie wszystkich żądań pozwu, tj. należności głównej, odsetek i kosztów procesu. W tym dniu Sąd Okręgowy ogłosił postanowienie o uchyleniu nakazu zapłaty z dnia 12 października 2005 r. i umorzeniu postępowania w sprawie. Dnia 12 maja 2006 r. do Sądu Okręgowego wypłynęło pismo od P.L. o treści: „Wnoszę o wydanie postanowienia w sprawie umorzenia nakazu zapłaty”. Odpis postanowienia z dnia 9 maja 2006 r. o umorzeniu postępowania Sąd Okręgowy doręczył w dniu 22 maja 2006 r. pozwanemu M.S. (k – 262). Tenże w dniu 29 maja 2006 r. nadał za pośrednictwem Poczty do Sądu Okręgowego zażalenie na postanowienie z dnia

9 maja 2006 r., w którym jednocześnie odwołał pełnomocnictwo udzielone P.L. Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2006 r. Sąd Okręgowy odrzucił zażalenie na podstawie art. 130² § 4 k.p.c. w zw. z art. 130² § 3 k.p.c., jako nie opłacone kwotą 5.000,- zł należnej opłaty stosunkowej. Jednocześnie Sąd Okręgowy pouczył pozwanego M.S., że jeśli w terminie tygodniowym od dnia doręczenia postanowienia odrzucającego zażalenie uiszczy brakującą opłatę, to zażalenie wywoła skutek od daty jego pierwotnego wniesienia. We wskazanym terminie tygodniowym pozwany M.S. uiszczył opłatę od zażalenia w kwocie 5.000,- złotych. W następstwie tego Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 11 lipca 2006 r. uchylił swoje postanowienie z dnia 20 czerwca 2006 r. i zażaleniu nadał bieg.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2006 r. Sąd Apelacyjny sprostował oznaczenie stron w rubrum postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 9 maja 2006 r. w ten sposób, że wykreślił M.B., wymienioną jako pozwaną, natomiast zażalenie odrzucił. Dostrzegając uchybienia, jakich dopuścił się Sąd Okręgowy w zakresie załatwienia wniosku P. L. o wydanie postanowienia o umorzenie postępowania oraz zastosowania do zażalenia trybu przewidzianego w art. 130² § 2, 3 i 4 k.p.c. Sąd Apelacyjny uznał, że wniosek pełnomocnika P.L. dotyczył doręczenia wypisu z akt, a nie doręczenia odpisu postanowienia, o którym mowa w art. 357 § 1 k.p.c. W związku z tym, wobec niezażądania w terminie do dnia 16 maja 2006 r. sporządzenia i doręczenia postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 9 maja 2006 r., a jednocześnie nie wniesienia w tym terminie zażalenia w trybie art. 394 § 2 k.p.c. należało – zdaniem Sądu Apelacyjnego – zażalenie odrzucić, jako spóźnione i to tym bardziej, że zasługiwało ono na odrzucenie z przyczyn, które Sąd Okręgowy przytoczył w swoim postanowieniu z dnia 20 czerwca 2006 r., a jedynie wadliwie pouczył pozwanego M.S. o możliwości konwalidacji braku opłaty.

Sąd Najwyższy uznał, że zażalenie pozwanego M.S. na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 23 sierpnia 2006 r. zasługuje na uwzględnienie.

Stanowisko Sądu Apelacyjnego odnośnie zamiaru P.L., wyrażonego w jego wniosku złożonym w dniu 12 maja 2006 r., wydania postanowienia o umorzeniu postępowania jedynie jako odpisu, względnie wypisu z akt (art. 9 k.p.c.), nie znajduje usprawiedliwienia w sytuacji, gdy nie wynika to z treści wymienionego

wniosku, ani przy ogłoszeniu postanowienia z dnia 9 maja 2006 r. (k – 250 verte). Sąd Okręgowy nie pouczył obecnych stron o sposobie i terminie wniesienia zażalenia (art. 327 w zw. z art. 361). Bez uzyskania od autora w/w wniosku jednoznacznego stanowiska co do tego czy złożony, w terminie 7 dni od ogłoszenia postanowienia, wniosek o „wydanie postanowienia” należy traktować jako wniosek o tzw. zwykły wypis z akt, czy też należy go uznać jako wniosek o sporządzenie i doręczenie postanowienia złożony na podstawie art. 357 § 1 k.p.c., brak było podstaw do przesądzenia, że przedmiotowy wniosek nie miał służyć wszczęciu trybu do zaskarżenia postanowienia z dnia 9 maja 2006 r. W każdym zaś razie brak pouczenia pełnomocnika pozwanych M.S. i A.F. oraz jego samego o sposobie i terminie wniesienia środka zaskarżenia od postanowienia z dnia 9 maja 2006 r., musi skutkować uznaniem, że terminy wymagane w art. 357 § 1 i art. 394 § 2 k.p.c. w ogóle nie rozpoczęły biegu. W związku z tym zażalenie pozwanego M.S. na w/w postanowienie nie mogło być uznane za spóźnione. Okoliczność nie załatwienia przez Sąd Okręgowy wniosku P.L. do jego rąk oraz doręczenie odpisu przedmiotowego orzeczenia bezpośrednio pozwanemu M.S., bez wniosku tego ostatniego i bez zarządzenia Przewodniczącego, były bez znaczenia w sytuacji, gdy mimo braku pouczenia i braku pisemnego uzasadnienia pozwany M.S. jednak zażalenie wniósł (nota bene w terminie 7 dni od otrzymania odpisu sentencji postanowienia).

Zastrzeżenia budzi także przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, za podstawę odrzucenia zażalenia pozwanego M.S., okoliczności nie opłacenia zażalenia opłatą stosunkową, co do której wymóg jej uiszczenia przez przedsiębiorcę bez uprzedniego wezwania został wprowadzony ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz. 1398), która weszła w życie w dniu 2 marca 2006 r. W początkowym okresie obowiązywania art. 130² § 1 - § 4 k.p.c. powyższe przepisy budziły wątpliwości co do tego, jakie pisma procesowe podlegają zwrotowi z możliwością sanowania braku wymaganej opłaty, a jakie podlegają a limine odrzuceniu. Źródłem wątpliwości było w szczególności nie zamieszczenie w treści art. 130² § 3 k.p.c. wyrazu „zawierające” po wyrazie „rzecznika patentowego”, jak i rozbudowana treść dotycząca zwrotu jakiegokolwiek pisma procesowego przy stosunkowo niedużej treści odnoszącej się do instytucji

odrzućcia środków odwoławczych i środków zaskarżenia, zamieszczonej wśród treści dotyczącej wszelkich pism procesowych. Wyrazem tych wątpliwości wydaje się być stanowisko Sądu Okręgowego w postanowieniach z dnia 20 czerwca 2006 r. i z dnia 11 lipca 2006 r. w których Sąd Okręgowy uznał, iż dobrodziejstwo sanowania braku opłaty dotyczy także pisma procesowego zawierającego zażalenie, aczkolwiek podlega ono odrzuceniu. Zdaniem Sądu Najwyższego w okolicznościach rozpoznawanej sprawy byłoby nadmiernym formalizmem wymaganie od pozwanego M.S., aby po upływie około 2 miesięcy od wejścia w życie nowej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zmieniającej także kodeks postępowania cywilnego, ponosił on niekorzystne skutki nie zastosowania się do zasady uiszczenia opłaty bez wezwania, skoro niejasne przepisy wzbudzały także wątpliwość Sądu, zaś regułą przez Sąd oznaczonym pozwany sprostał w całej rozciągłości.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie w części odrzucającej zażalenie (art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

W pozostałym zakresie zażalenie podlegało odrzuceniu, ponieważ dotyczyło ono postanowienia nie wymienionego w art. 394¹ § 1 i 2 k.p.c. Można dodać, że w sytuacji gdy pozwana M.B. – ponosząca, według treści nakazu zapłaty solidarną odpowiedzialność z pozostałymi pozwanymi - nie wniosła zarzutów (art. 494 § 2 k.p.c., art. 73 § 1 k.p.c.) i Sąd Okręgowy potwierdził prawomocność w stosunku od tej pozwanej nakazu zapłaty (k - 185), dalsze jej wymienianie w protokołach oraz w rubrum postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 9 maja 2006 r., należało uznać za oczywistą omyłkę, co Sąd Apelacyjny ocenił prawidłowo.

O odrzuceniu zażalenia Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 373 w zw. z art. 397 § 2, art. 398²¹ i 394¹ § 3 k.p.c.